

**Спільна заява судів, органів юстиції та примусового виконання рішень,
професійних суддівських об'єднань, арбітражних установ, юридичних
спільнот про зупинення виконання рішень на користь Російської
Федерації з метою припинення агресії проти України**

В умовах загрози, що нависла над світом унаслідок акту агресії, до якого вдався режим Президента Російської Федерації Путіна, ми, світова спільнота суддів, арбітрів і юристів загалом, які визнають цінність миру, верховенства права, демократії, поваги до прав людини,

спираючись на те, що Генеральна асамблея Організації Об'єднаних Націй прийняла 2 березня 2022 року резолюцію «Агресія проти України», якою засудила агресію Російської Федерації проти України як порушення ст. 2 (4) Статуту ООН, вимагаючи від Російської Федерації негайно припинити застосування сили проти України та утримуватися від незаконних погроз або застосування сили проти будь-якої держави-члена ООН, негайно, повністю і безумовно вивести всі свої збройні сили з території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, і вимагаючи від усіх сторін дозволити безпечний і безперешкодний проїзд до місць призначення за межі України та сприяти швидкому, безпечному й безперешкодному доступу до гуманітарної допомоги тим, хто її потребує в Україні, щоб захистити цивільне населення, включаючи гуманітарний персонал та осіб, які перебувають у вразливих ситуаціях, зокрема жінок, літніх людей, людей з інвалідністю, корінних народів, мігрантів і дітей, а також поважати права людини,

враховуючи те, що Російська Федерація не виконує резолюцію Генеральної асамблеї ООН від 2 березня 2022 року, продовжує завдавати агресивних нападів на Україну, її мирне населення;

беручи до уваги те, що Європейський суд з прав людини, рішення якого є обов'язковими для Російської Федерації як держави-учасниці Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, ухвалив 1 березня 2022 року рішення про застосування тимчасових заходів за заявою уряду України проти Росії стосовно масових порушень прав людини, скоєних російськими військовими під час агресії проти незалежної держави Україна та її цивільного населення, яким Суд вирішив, в інтересах сторін і належного розгляду справи, наказати уряду Росії утримуватися від військових нападів на цивільне населення і цивільні об'єкти, у тому числі житлові приміщення, транспортні засоби швидкої допомоги й інші цивільні об'єкти, що перебувають під

спеціальною охороною, зокрема школи та лікарні, а також негайно забезпечити безпеку закладів медичної допомоги, їх особового складу й автомобілів швидкої допомоги на території, яка піддається нападу або облозі російських військ,

з огляду на те, що Російська Федерація не вжила жодних заходів на виконання рішення Європейського суду з прав людини від 1 березня 2022 року, чим порушила також установлений Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод принцип обов'язковості рішень Суду,

усвідомлюючи, що дії Російської Федерації із збройних атак і захоплення Чорнобильської та Запорізької атомних електростанцій поставили світ перед загрозою ядерної катастрофи,

зважаючи на те, що будь-які спроби мирного населення в Російській Федерації висловити незгоду з агресією проти України жорстоко придушуються, а органи влади Росії, серед іншого, ухвалюють рішення про встановлення відповідальності за мирні протести і прояви незгоди з агресивною політикою уряду, що свідчить про спроби російського уряду обмежити фундаментальні права і свободи людини,

зважаючи на те, що в цих умовах будь-яка підтримка Росії чи контрольованих нею організацій, компаній, фондів, банків, фінансових установ (далі – контрольовані Росією особи), в тому числі кошти, інше майно та права, одержані або визнані судами, арбітражем чи іншими юрисдикційними органами на користь цих осіб, може бути використана на підтримку агресії проти України і світу незалежно від волі й задекларованої мети цих організацій,

усвідомлюючи, що визнання і виконання рішень судів, арбітражів та інших юрисдикційних органів, ухвалених на користь Росії чи контрольованих Росією осіб, становитиме потурання агресору, сприяння країні, яка не визнає обов'язковості судового рішення, а отже становитиме порушення міжнародного публічного порядку,

визнаючи, що заходи, до яких мають вдатися держави всього світу, продиктовані надзвичайними умовами і є наслідком свідомих дій Російської Федерації, тому вони не свідчать про відмову від міжнародних зобов'язань, які існують між державами стосовно визнання

і виконання іноземних судових й арбітражних рішень, засад взаємності та інших засад, на яких ці рішення виконуються,

розуміючи, що необхідність дотримання принципів поваги до суверенітету держав, прав людини, верховенства права в усьому світі має вищу юридичну силу порівняно з окремими нормами процесуального законодавства й іншими нормами, якими керуються суди, арбітраж та інші юрисдикційні органи, оскільки ці норми повинні спиратися на означені принципи,

однострійно вважаємо, що:

- 1) рішення судів, арбітражів та інших юрисдикційних органів у будь-яких цивільних чи комерційних справах, ухвалені на користь Російської Федерації, її органів, компаній, банків, фондів, установ, у яких вона має істотну участь або інтерес, інших контрольованих Росією осіб (далі – рішення на користь Росії), не можуть бути визнані та примусово виконані до остаточного припинення агресії Російської Федерації й усунення наслідків цієї агресії;
- 2) виконання рішень на користь Росії, яке вже здійснюється, має бути зупинене;
- 3) заміна контрольованих Росією осіб як учасників судових, арбітражних, виконавчих та інших проваджень, на користь яких здійснюється виконання, на інших осіб унаслідок відступлення права вимоги або іншим способом не повинна допускатись, а провадження, у яких така заміна була допущена з початку агресії Росії проти України, мають бути зупинені;
- 4) учасники проваджень, у яких запитано визнання і виконання рішень на користь Росії, мають добросовісно повідомити про це та зробити всі необхідні заяви для зупинення виконання. Водночас суди й інші компетентні органи мають повноваження *ex officio* вжити всіх необхідних заходів для зупинення виконання рішень на користь Росії;
- 5) судді, адвокати, арбітри, інші учасники проваджень, на яких покладено обов'язок дотримуватися високих професійних та етичних стандартів у цих провадженнях, мають усвідомлювати свою відповідальність за збереження миру, утвердження верховенства права й недопущення сприяння збройній агресії в будь-якій формі.

Відкрито для приєднання 7 березня 2022 року.